

**نگاهی به سیره‌ی حکومتی پیامبر اعظم (ص)
و مقایسه تطبیقی
با نظام جمهوری اسلامی ایران**

معاونت سیاسی
نمایندگی ولی فقیه در نیروی هوایی سپاه

عنوان و نام پدیدآور

: نگاهی به سیره‌ی حکومت پیامبر اعظم (ص) و مقایسه تطبیقی با نظام جمهوری اسلامی ایران/تهیه‌کننده معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در نیروی هوایی سپاه : بهران: پویانقش، ۱۳۸۴.

مشخصات نشر

: ۳۹۷ ص.

مشخصات ظاهری

شابک

: ۹۷۸-۹۶۴-۹۱۰۴۹-۰-۴ روال

وضعیت فهرست نویسی

: فیبا

یادداشت

: کتابخانه: ص. ۳۹۳ - ۳۹۷.

موضوع

: محمد(ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- سیاست و حکومت.

موضوع

: محمد (ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ق. نظریه‌های سیاسی و اجتماعی.

موضوع

: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸ -- نظریه سیاسی و اجتماعی.

موضوع

: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸ -- نظریه درباره سیاست و حکومت.

موضوع

: اسلام و دولت.

موضوع

: علوم سیاسی -- مطالعات تطبیقی.

موضوع

: اسلام و سیاست.

شناسه افزوده

: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروی هوایی. نمایندگی ولی فقیه. معاونت سیاسی.

رده بندی کنگره

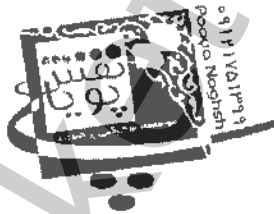
: BP۲۲/۴۵۶/۵۸

رده بندی دیوبی

: ۳۹۷/۹۳

سماره کتابشناسی ملی

: ۱۰۵۲۰۱۵

نگاهی به سیره‌ی حکومتی پیامبر اعظم(ص) و مقایسه تطبیقی با نظام جمهوری اسلامی ایران

مؤلفان: ابراهیم ربیعی دولابی - ابوالحسن سلطانی زاده - سیدرضا صدرالحسینی

تهیه کننده: معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در نیروی هوایی سپاه

ناشر: مؤسسه فرهنگی هنری پویا نقش

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۲۰۰۰

تاریخ انتشار: بهار ۱۳۸۶

حروفچینی: اکرم‌السادات میرمرتضوی

صفحه آرایی: منوچهر داودی

چاپ: مرکز چاپ نصر

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۱۰۴۹-۰-۴

فهرست مطالب

۱۷

مقدمه

فصل اول

سیره سیاسی پیامبر اعظم (ص)

۲۳	مفهوم سیاست و دیانت
۲۳	- تعریف سیاست
۲۴	- تعریف دیانت
۲۴	- آمیختگی دین و سیاست
۲۵	- دلایل آمیختگی دین و سیاست
۲۵	(۱) نگرش به مجموعه‌ی دستورات دینی
۲۶	(۲) سیره‌ی پیامبر (ص)، ائمه اطهار (ع) و علمای دین
۲۸	(۳) اهتمام اسلام به اجرای احکام
۲۸	سیره سیاسی پیامبر اکرم (ص)
۲۹	- از دعوت تا حکومت
۳۲	- دیپلماسی پیامبر اعظم (ص)
۳۲	- جهاد، استراتژی نظامی پیامبر (ص)
۳۳	ساختار سیاسی حکومت پیامبر اعظم (ص)
۳۴	۱- وزارت

۳۵	۲- جهاز اداری
۳۶	۳- جهاز قضایی
۳۶	۴- جهاز فنی
۳۷	۵- امور مالی
۳۸	- مصدق
۳۸	- مستوفی
۳۸	- موزع
۳۹	- خارص
۳۹	- کاتب صدقات
۳۹	۶- امور روابط خارجی
۴۰	۷- جهاز عسگری
۴۰	- وضع لشکر و سپاهیان در عصر نبوی
۴۲	- جانشینان پیامبر (ص) در مدینه
۴۳	- مستنفر
۴۳	- صاحب لواء (علمدار و پرچمدار)
۴۳	- سازماندهی نیروهای نظامی
۴۳	- امیر الرماه (فرمانده نیرواندازان)
۴۴	- بدل
۴۴	- وازع
۴۴	- خریدار اسب و سلاح
۴۴	- مسرج (مرکب‌دار)
۴۵	- صاحب السلاح

۴۵	- راهنمای جنگ
۴۵	- حارس و محافظ
۴۶	- جاسوس جنگی
۴۶	- امور غنائم
۴۷	- تبلیغات جنگ
۴۸	- مأموریت‌های ویژه
۴۸	- حفاظت اطلاعات
۴۸	- استفاده از زنان
۴۸	- آموزش نظامی از کفار
۴۹	۸- دستگاه تبلیغاتی
۵۰	۹- دستگاه امنیتی
۵۱	مشکلات سیاسی نظام نوپای اسلامی و شیوه‌های برخورد پیامبر(ص)
۵۱	الف - مخاطرات پیش رو
۵۱	۱) اختلاف میان قبایل ساکن مدینه
۵۱	۲) خطر منافقان
۵۲	۳) خطر یهود
۵۲	۴) خطر قبایل صحرا نشین و روستاییان اطراف مدینه
۵۲	۵) خطر قریش
۵۳	ب - شیوه‌های برخورد پیامبر(ص)
۵۳	۱) لغو امتیازات
۵۴	۲) شیوه‌ی برخورد حضرت با منافقان
۵۵	۳) روش حضرت در برابر یهود

۵۶	۴) حل مشکل صحرائشینان
۵۶	گروه‌های گشتی - رزمی
۵۸	آثار اعزام گروه‌های گشتی - رزمی
۵۹	۵) شیوه‌ی برخورد با مشرکین مکه
۶۱	شاخصه‌های پیامبر اعظم (ص) در ایجاد نظام سیاسی
۶۱	- شاخص اول: ایمان و معنویت
۶۱	- شاخص دوم: قسط و عدل
۶۱	- شاخص سوم: علم و معرفت
۶۱	- شاخص چهارم: صفا و اخوت
۶۱	- شاخص پنجم: صلاح اخلاقی و رفتاری
۶۲	- شاخص ششم: اقتدار و عزت
۶۲	- شاخص هفتم: کار و حرکت و پیشرفت
۶۲	انسان سازی پیامبر (ص)
۶۵	اهداف حکومت اسلامی از نگاه امام خمینی (ره)
۶۵	- اقامه قسط و عدل در جامعه
۶۶	- سعادت بشر
۶۶	- حفظ نظم و امنیت جامعه و آمادگی دفاعی
۶۷	- لزوم نجات مردم مظلوم و محروم
۶۷	- گسترش تعلیم و تربیت
۶۸	خطوط کلی اندیشه‌های سیاسی امام خمینی (ره)
۶۸	- آمیختگی دین و سیاست
۶۹	- ضرورت تشکیل حکومت در عصر غیبت

۷۰	- ولایت مطلقه فقیه
۷۳	اهداف و سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران در قانون اساسی
۷۳	- الهام‌گیری از کتاب و سنت
۷۴	- مشورت با صاحبان اندیشه
۷۵	- بهره‌گیری از دستاوردهای علمی بشر
۷۵	- احترام به افکار عمومی
۷۵	- گسترش معنویت و اخلاق در جامعه
۷۶	- احترام به حقوق انسان‌ها
۷۷	- مبارزه با تبعیض‌های ناروا
۷۸	- حمایت از محرومان و مستضعفان
۷۹	- تنظیم عادلانه روابط و مناسبات اقتصادی
۸۱	- تأمین رفاه عمومی
۸۱	- قانونگرایی
۸۲	- صلح‌طلبی در سیاست خارجی
۸۲	- پایبندی به تعهدات و پیمان‌ها
۸۳	- قاطعیت و صلابت در برابر دشمنان و توطئه‌گران
۸۵	برخی خصوصیات انقلاب اسلامی در اندیشه‌ی مقام معظم رهبری
۸۵	۱- احیاء ارزش‌های دینی و اخلاقی و معنوی و ایمانی
۸۷	۲- مردمی بودن
۹۰	۳- بیداری اسلامی در میان مسلمانان
۹۲	۴- آزادی از سلطه‌ی ابرقدرت‌ها و شکستن حريم دروغین آنها
۹۳	۵- استقلال و آزادی واقعی

۹۴ ۶- احیاء کرامت و ارزش زن

۹۶ پی‌نوشت‌های فصل اول

فصل دوم

سیره‌ی اجتماعی پیامبر اعظم (ص)

۱۰۱ جلوه‌های برجسته‌ی مفاسد اجتماعی در عصر بعثت

۱۰۵ مهمترین اقدامات پیامبر اسلام (ص) در مبارزه با مفاسد اجتماعی

۱۰۵ - مبارزه با جهل و نادانی

۱۰۶ - مبارزه با سنن جاهلی و خرافات

۱۰۷ - مبارزه با فقر و اقدام در جهت ایجاد عدالت اقتصادی و اجتماعی

۱۰۸ - تبیین شیوه‌ی مبارزه با نفس به عنوان عامل اصلی مفاسد

۱۱۰ - تحریم شراب و قمار گامی بزرگ در اصلاح جامعه

۱۱۲ - تحریم قمار

۱۱۴ - تبیین شخصیت و احیای حقوق زن

۱۱۴ - بعد اول: اصلاح نگرش جامعه به زن

۱۱۴ - بعد دوم: احیای حقوق زن در جامعه

۱۱۶ - ترویج نظارت عمومی (امر به معروف و نهی از منکر)

۱۱۹ - ولایت مؤمنین

۱۲۰ - شرایط تحقق امر به معروف و نهی از منکر در جامعه

۱۲۳ - عبرت‌آموزی از پیشینیان

۱۲۴ - تدوین حدود و تعزیرات

۱۲۵	پاسخ‌گویی در حکومت نبوی
۱۲۶	- رسالت پیامبر (ص) رسالتی پاسخ‌گو
۱۲۷	- جامعه‌ی نبوی، با خواست مردمی
۱۲۷	- بنیادگذاری حکومتی پاسخ‌گو
۱۲۸	- برجسته‌ترین عناصر پاسخ‌گویی در حکومت نبوی
۱۲۸	- پروراندن کارگزارانی درست‌کار در حکومت
۱۲۹	- خدمت‌گزاری و نه منفعت‌طلبی
۱۳۰	- چشاندن طعم عدالت
۱۳۲	- برآوردن مستضعفان
۱۳۳	- برقراری وحدت و امنیت
۱۳۴	- تکاملی همه‌جانبه و تمدنی بی‌مانند
۱۳۵	پاسخ‌گویی در نظام جمهوری اسلامی ایران
۱۳۵	- فلسفه‌ی پاسخ‌گو بودن حکومت‌کنندگان
۱۳۷	- پاسخ‌گویی در حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران
۱۳۹	- قانون، نهادها و پاسخ‌گویی
	اهمیت، ویژگی‌ها و اهداف انقلاب اسلامی
۱۴۱	احترام به خواست و نظر مشروع مردم در نظام جمهوری اسلامی ایران
۱۴۲	راهبرد امر به معروف و نهی از منکر در نظام جمهوری اسلامی ایران
۱۴۳	مهمترین اقدامات انقلاب اسلامی در مبارزه با مفسد اجتماعی رژیم گذشته
۱۴۶	- برچیده شدن شراب‌خواری علنی
۱۴۹	- از بین رفتن کاباره‌ها
۱۴۹	- کاهش چشمگیر موسیقی و آواز مبتذل و حرام

۱۵۰	- از بین رفتن قمارخانه‌ها
۱۵۰	- برچیده شدن فاحشه‌خانه‌ها
۱۵۰	- تحول در عرصه مجلات و روزنامه‌ها
۱۵۱	- تحول در رسانه ملی رادیو و تلویزیون
۱۵۲	- تحول در تولید فیلم‌ها و نمایش آنها در سینما
۱۵۳	احیاء شأن و منزلت معنوی زنان با پیروزی انقلاب اسلامی ایران
۱۵۶	مبارزه با فقر، فساد و تبعیض، اصل ثابت نظام اسلامی
۱۵۸	پی‌نوشت‌های فصل دوم

فصل سوم

سیاست خارجی و دیپلماسی پیامبر اعظم (ص)

۱۶۳	اصول و مبانی سیاست خارجی پیامبر اعظم (ص)
۱۶۳	- اصل اول: ارتباط عادلانه و مسالمت‌آمیز با جهان خارج
۱۶۵	- اصل دوم: حفظ دارالاسلام
۱۶۸	- اصل سوم: دعوت
۱۶۸	- اصل چهارم: نفی سبیل و نفی سلطه کفار
۱۷۰	نامه‌های پیامبر اسلام (ص) به پادشاهان و امرای عصر
۱۷۳	نقش زمان و مکان در سیاست خارجی پیامبر اعظم (ص)
۱۷۴	اصول سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران
۱۷۴	- نفی هر گونه سلطه‌گری و سلطه‌پذیری
۱۷۴	- حمایت از مظلومین

۱۷۵	- عدم تعهد و وابستگی در برابر سلطه‌گران
۱۷۵	- حمایت از نهضت‌های آزادی‌بخش
۱۷۶	- عدم مداخله بیگانگان در امور داخلی کشور
۱۷۶	- حفظ استقلال و آزادی کشور
۱۷۶	- احترام متقابل
۱۷۷	مبانی دیپلماسی اسلامی از دیدگاه امام خمینی (ره)
۱۷۷	- قاعده نفی سبیل
۱۷۹	- اصل دعوت
۱۸۰	- اصل تولی و تبری
۱۸۲	- اصل تألیف قلوب
۱۸۳	- اصل پایبندی به قراردادهای و عرف بین‌المللی
۱۸۴	جایگاه وحدت اسلامی در نهضت پیامبر (ص) و جمهوری اسلامی ایران
۱۸۷	امواج بیداری اسلامی در جهان
۱۸۷	- نهضت امام خمینی (ره)، مقدمه بیداری دینی در جهان اسلام
۱۸۹	- مظاهر بیداری اسلامی
۱۸۹	الف - مظاهر فرهنگی
۱۹۰	۱) احیای فکر دینی
۱۹۰	۲) اصلاح فکر دینی
۱۹۰	۳) بازگشت به قرآن
۱۹۱	۴) نواندیشی دینی
۱۹۱	۵) احیای اصل اجتهاد
۱۹۱	ب - مظاهر سیاسی

۱۹۲	(۱) مبارزه با استعمار خارجی
۱۹۲	(۲) مبارزه با استبداد داخلی
۱۹۳	(۳) وحدت اسلامی
۱۹۳	(۴) احیای اندیشه‌ی حکومت دینی
۱۹۳	ج - مظاهر اجتماعی
۱۹۴	(۱) احیای شعائر دینی
۱۹۴	(۲) توجه به تربیت اسلامی
۱۹۵	جهانی‌سازی استکباری در برابر جهان‌شمولی دعوت اسلامی
۱۹۵	- تاریخچه اصطلاح جهانی‌سازی
۱۹۶	- اصول و مبانی جهانی‌سازی
۱۹۶	- اومانیزم
۱۹۷	- لیبرالیسم
۱۹۸	- سکولاریسم
۱۹۸	- جهانی‌شدن، پروسه یا پروژه؟
۱۹۸	- نظریه اول
۱۹۹	- نظریه دوم
۱۹۹	- نظریه سوم
۱۹۹	- نظریه چهارم
۲۰۰	- آمریکا و رهبری جهانی‌سازی
۲۰۰	- طرح خاورمیانه بزرگ
۲۰۲	- اجرایی شدن طرح خاورمیانه بزرگ و شکست آن
۲۰۳	- خاورمیانه اسلامی

۲۰۳	- شکل گیری خاورمیانه اسلامی
۲۰۵	- مهار خاورمیانه اسلامی با راهبرد نرم و نیمه سخت
۲۰۶	- مقابله ی سخت
۲۰۷	- خاورمیانه جدید، راهبرد مورد نظر آمریکا
۲۱۰	- پی نوشت های فصل سوم

فصل چهار

سیره ی دفاعی پیامبر اعظم (ص)

۲۱۵	فرمان جهاد
۲۱۵	- لزوم دفاع و نبرد
۲۱۶	سیاست نظامی پیامبر اعظم (ص)
۲۱۶	- سیاست نظامی عمومی
۲۱۷	- مدیریت جنگ
۲۱۷	هدف های سیاست نظامی
۲۱۸	- جهاد ابتدایی
۲۱۸	- تحركات دفاعی
۲۱۸	شخصیت نظامی پیامبر (ص)
۲۱۸	- ویژگی های فرماندهی
۲۱۹	- آمادگی بدنی
۲۱۹	- دوراندیشی
۲۲۰	- تصمیم گیری سریع

۲۲۰	- اراده‌ی قوی
۲۲۰	- آرامش
۲۲۱	- جمع‌آوری مجدد سپاهیان و اعاده‌ی نظم
۲۲۱	- شناخت ویژگی‌های یاران و دشمنان
۲۲۱	- خودداری از استبداد و احترام به آرای اصحاب
۲۲۱	- به عهده گرفتن مسئولیت تصمیم‌ها
۲۲۱	- پرورش نیروهای رزمنده
۲۲۲	- تهیه‌ی سلاح
۲۲۲	- برنامه‌ریزی مقدمات و شیوه‌های نبرد
۲۲۲	- جنگ تبلیغاتی
۲۲۳	- جلوگیری از تضعیف روحیه‌ی یاران
۲۲۳	- مدیریت جنگ روانی
۲۲۴	- ایده‌های جدید پیامبر(ص)
۲۲۴	- فراوانی قدرت
۲۲۴	- جهاد با زبان
۲۲۵	- راه‌های مصونیت از جنگ روانی
۲۲۵	- ایمان و عقیده
۲۲۶	- صبر و نماز
۲۲۶	- احتراز از وارفتگی و سستی
۲۲۷	- ارائه‌ی واقعیت‌ها
۲۲۸	- اقدام نظامی مجدد
۲۳۰	- پرورش فرماندهان مکتبی

۲۳۰	- الگوسازی
۲۳۱	- امام علی (ع) فرماندهی نمونه
۲۳۲	- احترام به سربازان
۲۳۳	- توان تصمیم‌گیری
۲۳۴	- مسئولیت‌پذیری
۲۳۵	- ایجاد امکانات نظامی
۲۳۵	- پرورش انسان
۲۳۶	- آماده ساختن نیروی بازدارنده
۲۳۷	- واکنش سریع
۲۳۷	- مقدمات واکنش سریع
۲۳۸	- هماهنگی مرزداران و نیروهای مرکزی
۲۳۸	- هشدار سریع
۲۳۹	- آماده ساختن مسلمانان برای حرکت سریع
۲۴۰	دکترین پیامبر (ص) در جنگ‌ها
۲۴۰	- سرایا
۲۴۱	- اهداف سرایا
۲۴۲	- سفارش‌ها و اقدامات نظامی
۲۴۳	- سفارش رزمندگان به تقوا
۲۴۵	- منشور جهاد
۲۴۷	- تأکید بر رعایت قوانین اجتماعی
۲۴۸	- سفارش به رازداری و غافلگیر ساختن دشمن
۲۴۸	- زیر نظر داشتن فرماندهان مشکوک
۲۴۹	- دعا برای آنان

۲۴۹	- تعیین چند فرمانده برای برخی سرایا
۲۴۹	- غزوه بدر و بررسی اقدامات تاکتیکی
۲۵۱	- عوامل پیروزی و نکات آموزنده جنگ بدر
۲۵۲	- غزوه احد
۲۵۳	- غزوه حمراء الاسد
۲۵۳	- غزوه احزاب یا خندق
۲۵۴	- غزوه خیبر
۲۵۵	- غزوه ذات سلاسل یا وادی الرمل
۲۵۵	- غزوه حنین
۲۵۶	- غزوه طائف
۲۵۶	- غزوه تبوک و نقشه‌ی کودتا
۲۵۷	نمونه‌هایی از اخلاق پیامبر (ص) در جنگ‌ها
۲۵۷	آیین و اهداف مبارزه در اندیشه امام خمینی (ره)
۲۵۸	- توحید و دعوت به خدا
۲۶۰	- حفظ و گسترش اسلام و اهداف اسلامی
۲۶۱	- اجرای اهداف و ارزش‌های اسلام
۲۶۲	- فدا شدن در راه اسلام
۲۶۳	- احیای هویت اسلامی
۲۶۴	- تحقق عدالت و مبارزه با ظلم و ستم
۲۶۶	- آزادی انرژی متراکم جهان اسلام و صدور ارزش‌های اسلامی
۲۶۶	- وحدت جهان اسلام
۲۶۷	- رفع فتنه از عالم
۲۶۷	- مبارزه با زراندوزی و رفاه‌طلبی

۲۶۸	- شکستن حصارهای جهل، نادانی و خرافات
۲۶۸	- خودسازی و تهذیب نفس
۲۶۹	- شرایط قیام و مبارزه در راه خدا
۲۷۰	جنبه‌های دفاعی استراتژی بازدارندگی مردمی در کلام امام خمینی (ره)
۲۷۰	الف) بعد دفاعی - رزمی بازدارندگی مردمی
۲۷۰	- مشارکت و حضور مردم در جبهه
۲۷۱	- آمادگی و آموزش نظامی بسیج میلیونی در پشت جبهه
۲۷۱	ب) بعد روحی - معنوی بازدارندگی مردمی
۲۷۳	ج) بعد سیاسی - دیپلماتیکی بازدارندگی مردمی
۲۷۳	- تبیین مظلومیت ایران در جنگ
۲۷۳	- تأکید بر انگیزه‌های اسلامی و انسانی دفاع مقدس
۲۷۴	- تأکید بر توسعه طلب نبودن ایران و جنبه‌ی دفاعی جنگ
۲۷۵	- تأکید بر حاکمیت ارضی و استقلال ایران
۲۷۵	- فرافکنی تبلیغی
۲۷۶	د) بعد تبلیغی بازدارندگی مردمی (در داخل)
۲۷۷	اندیشه دفاعی امام خمینی (ره)
۲۷۸	- شناسایی خطر
۲۷۸	- هدایت ملت‌ها در عرصه‌ی دفاع
۲۷۹	- اعلام مواضع ملی در دفاع از ملت‌ها
۲۷۹	جنگ تحمیلی و هویت دفاعی ایران در نگاه امام خمینی (ره)
۲۷۹	- هویت دفاعی ایران در جنگ تحمیلی
۲۸۱	- بسیج عمومی و پشتیبانی مردمی
۲۸۳	- برکات جنگ تحمیلی

۲۸۴	رزمایش‌های نظامی و بازدارندگی
۲۸۵	- اهداف سازمانی
۲۸۵	- حفظ روحیه جهادی و فرهنگ عاشورایی
۲۸۵	- بهره‌گیری از آموزش‌های تنوری در صحنه عمل
۲۸۵	- احراز آمادگی فرماندهان در مقابله با شرایط بحرانی احتمالی
۲۸۶	- آزمایش تجهیزات و وسایل تولیدی یا بازسازی شده
۲۸۶	- اهداف سیاسی
۲۸۶	- حادثه ۱۱ سپتامبر و تأثیر آن بر محیط امنیت ملی ایران
۲۸۷	- محیط امنیتی منطقه‌ای و تهدید ناشی از آن
۲۸۷	- محیط امنیتی فرمانطقه‌ای
۲۸۸	- پیامدها و اهداف سیاسی
۲۸۹	جنگ روانی غرب و راهکارهای پیش رو
۲۸۹	- تعریف جنگ روانی
۲۹۰	- سابقه به کارگیری جنگ روانی
۲۹۰	- پس از انقلاب اسلامی
۲۹۱	- زمینه‌های رویکرد به عملیات روانی
۲۹۱	- ثبات سیاسی و قدرت درونی ایران در صیانت از خود
۲۹۱	- افزایش نفوذ منطقه‌ای ایران
۲۹۲	- رشد توانمندی هسته‌ای ایران
۲۹۲	- شکست راهبرد پیشدستانه در عراق
۲۹۳	پی‌نوشت‌های فصل چهارم

سخن آغازین

به نام حامد و محمود

روی آوری به سیره‌ی پیامبر(ص)، آفت‌زدایی از چهره‌ی سیاست و تبرئه‌ی او محسوب می‌گردد، زیرا که حضرتش واسطه‌ای نورانی جهت افاضه‌ی فیض از مبدأ رحمانی رب‌العالمین است. و اگر وجود نازنین و بر واژه‌ها و وجودها سایه نیفکند، در حقیقت جهان، تاریکستان خواهد بود. چون در حقیقت نور این آینه از آفتاب است و از این روست که فرمود: «لولاک لما خلقت الافلاک.» اگر تو انسان کاملی نبودی، چرخ گردون را نمی‌آفریدم.^۱

اما متأسفانه «واژه سیاست» در عصر حاضر متهمی بر صندلی اتهام نشسته است که آلودگی به خدعه و نیرنگ را با خود یدک می‌کشد. گویا پیشینه‌ی این آفت، حتی از ماکیاول نیز فراتر رفته باشد. لکن هر چیز اگر به اصل خویش برگردد، ماهیتی خدایی پیدا می‌کند. واژه‌ی سیاست نیز تابع چنین رویکردی است. زیرا تمامی امور دارای صورت و باطن است که گاه منایر با هم جلوه می‌کند. وقتی به آیه «قال خذها و لاتخف سنعیدها سیرتها الأولى.»^۲ نگاه می‌کنیم، در می‌یابیم خداوند مفهوم سیرت و باطن اژدهانمایی که در دست موسی بود را در قالب یک فرمان حکیمانه به وی نشان داده است. سیاست نیز در صورت اژدهایی دو سر است که بر پایه‌ی غرایز و شهوت‌ها پایه‌گذاری می‌شود. اما وقتی به باطن آن نظر می‌شود، رویکردی فطری و الهی دارد.

وقوع انقلاب اسلامی بر پایه‌های آموزه‌های نبوی، تحولی بنیادین در هویت فردی و اجتماعی سانی است که در معرض این نور قرار گرفته‌اند. با پیروزی این انقلاب، انفجاری در سیستم‌های

۱ - بحارالانوار، جلد ۲۸، صفحه ۲۵، مرحوم مجلسی (ره).

۲ - قرآن کریم، سوره مکه آیه ۲۱؛ از موسی پرسیده شد در دست تو چیست؟ عرض کرد عصای من است. با او چه می‌کنی؟ گوسفندانم را می‌رانم و بدان تکیه می‌کنم. آنچه بدان دلبسته‌ای اژدهایی بیش نیست رهپیش کن تا قیمت دلبستگی‌ات را ادراک کنی. آنگاه که موسی از اژدها رها شد، ترسید. خطاب آمد نترس ...

سیاسی جهان ایجاد شد، که موج بیداری اسلامی را به اقصی نقاط جهان از طریق صدور افکار و رفتار انقلابی موجب گردید.

دستآورد این انقلاب تنها انتشار پیام نبود، بلکه معرفی یک الگو و سیستمی جدید در عرصه اعمال قدرت و اداره سیاسی یک اجتماع نمونه بر پایه بینش پیامبر اعظم (ص) در مدینه النبی و در قالب حکومتی به نام جمهوری اسلامی و یا مردم سالاری دینی بود.

این حکومت از فکری پلید که «نازایی» را شعار می‌دهد شکل نگرفته است^۳ بلکه مبتنی بر اندیشه‌ای است که سیاست را: «مدیریت و توجیه و تنظیم زندگی اجتماعی انسان‌ها در مسیر حیات معقول و از واجب‌ترین عبادات و وظایف» می‌شناسد.^۴ سیاستی که تجلی ولایت و رهبری خلق برای حرکت به سوی خالق و زمینه‌سازی برای تحقق اهداف اعلامی خلقت انسان در عرصه حیات اجتماعی محسوب می‌شود.^۵ مفهوم حکومت در انقلاب اسلامی بر اساس تئوری سیستمی که مجموعه‌ای از اجزاء دارای روابط مستمر و قابل پیش‌بینی و متقابل است، شکل گرفته است.

«تالکوت پارسونز» مهمترین نماینده این نظریه می‌گوید: «سیستم، مجموعه‌ای از اجزاء است که با یکدیگر روابط مستمر قابل پیش‌بینی و متقابل دارند و بر اساس نظریه کارکردگرایی، هر سیستم اجزایی دارد که هر یک کار ویژه‌ای تعریف شده داشته و همه مکمل یکدیگر عمل می‌کند و در صورتی که در کارکرد یکی از اجزاء، خللی وارد شود، کارکرد کل سیستم مختل شده و به فروپاشی سیستم (نظام اجتماعی) منتهی می‌شود.^۶ از نظر پارسونز، عوامل همبستگی و استمرار نظام اجتماعی عبارتند از: ارزش‌ها، هنجارها، نهادها و نقش‌ها، ارزش‌ها، غایات زندگی را تعیین و کنش‌های افراد را به سوی آن هدایت می‌کنند.^۷

او معتقد است هر نظام اجتماعی جهت حفظ و تداوم و استمرار خود^۴ کار ویژه اصلی دارد:

۳- الملک عقیم حکومت نازاست - معاویه بن ابی سفیان.

۴- علامه محمد تقی جعفری - شرح نهج البلاغه، جلد ۴.

۵- و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون جن و انس را نیافریدم مگر برای بندگی - سوره نازیات آیه ۵۶.

۶- حسین بشیریه، جامعه‌شناسی سیاسی، چاپ دوم، تهران، نشر نی، ۱۳۷۴، ص ۹۱-۸۴.

۷- همان.

۱ - ایجاد همبستگی و حل منازعه^۸ (نظام حقوقی)

۲ - حفظ انسجام و همبستگی اجتماعی^۹ (نظام ارزشی)

۳ - نیل به اهداف^{۱۰} (نظام سیاسی)

۴ - انطباق با شرایط معتبر و جدید^{۱۱} (نظام اقتصادی)^{۱۲}

حکومت مردم‌سالاری دینی درصدد است در سیستمی هماهنگ، آنچه توسط پیامبر بزرگوار اسلام (ص) خلق شده است در قالب نظام‌هایی مدرن به منصفی ظهور بگذارد.

این سیستم در نظام ارزشی خود از نوعی آرمان‌گرایی و نگاه عمیق به واقعیت‌های برین که در تفکر شیعی و نیز نیمکره شرقی جهان وجود دارد، تبعیت می‌کند. در اندیشه اجتماعی شیعه، سخن گفتن از «انسان آرمانی» و «جامعه آرمانی» گفتمانی غالب و رایج است و تلاش برای رسیدن به این دو افق متعالی، نه تنها ممکن و قابل وصول است، بلکه در تاریخ پر فراز و نشیب تشیع همواره محقق شده است.

زندگی اجتماعی شیعیان و تاریخ حیات اجتماعی شیعه در پرتو «آرمانی قابل دسترس» شکل گرفته و از «مدینه الرسول» تا «ایران اسلامی» استمرار پیدا کرده است.

شیعیان پیایی در کنار پیشوایان معصوم خویش، مسیر زندگی را سپری کردند و در حد توان خود از تشکیل «خرده جامعه نسبتاً آرمانی» غافل نماندند و این راه را ادامه دادند تا زمانی که تاریخ حیات بشری به انتهای خود نزدیک شود و آخرین پیشوای معصوم و آرمان متجسم، بار دیگر زمام قدرت و حاکمیت را به دست گیرد و «مدینه الرسول پایان تاریخ» را برپا کند و دو آرمان تحقق یافته در ابتدا و انتهای تاریخ امت اسلام را به یکدیگر پیوند دهد.

جمهوری اسلامی ایران «خرده جامعه شیعه» را از انزوا در آورده و حلقه وصلی برای دو «مدینه الرسول» به حساب می‌آید. زیباترین جلوه تجلی این موجود آرمانی تأثیرگذاری بر نیمکره شرقی

۸ - Integration

۹ - Pattern maintenance

۱۰ - Goal attainment

۱۱ - Adaptation

۱۲ - Adaptation

زمین در مصر، چین، هند و در یک جمله خاورمیانه و خاور دور است.

این خطه‌ی عالم که مبتنی بر تاریخ تمدن گذشته‌اش به سوی آرمانخواهی حرکتی قابل وصف دارد، رویکردی عمیق را آغاز کرده و زمینه ساز تحولاتی عمیق در جهان نیز شده است. به گونه‌ای که در ابتدا مسلمانان تحت تأثیر قرار گرفته و سپس مستضعفان گرایش پیدا کرده‌اند.

فلسطینیان سنی مذهب در کنار حزب‌الله شیعه مذهب و افغان سنی به همراه اکثریت شیعه عراق به یک هم‌هدفی و یک‌جهتی رسیده و ضدیت با استکبار، ظلم‌ستیزی، استقلال‌خواهی، شعار غالب آنان شده است. مسلمانان بوسنی هرزگوین با آنکه از مذهب سنی تبعیت می‌کنند، شعارهای مشترک با شیعیان سومی‌دهند و در یک حرکت آرمانی، نظام حاکم خود را شکل می‌دهند.

به تعبیر دیگر فکر تشکیل حکومت مردم‌سالاری دینی که از شیعیان آغاز شد، به سایر مسلمانان تسری پیدا نمود و به دروازه‌های مغرب زمین هم رسیده است. به گونه‌ای که سردمداران حاکمیت استکباری را به وحشت انداخته و در تلاش برای چاره نمودن این بلایی است که به جان آنان افتاده است.

کتاب حاضر که «نگاهی به سیره حکومتی پیامبر اعظم (ص) و مقایسه تطبیقی با مبانی نظام جمهوری اسلامی ایران» است، با هدف نمایش بخش کوچکی از آن الگوی جهانی و تبیین رویکردهای آن در طول عمر با برکت انقلاب اسلامی و تحلیل نحوه‌ی تطبیق بخش‌هایی از این نظام با آنچه در نظام حکومتی پیامبر اسلام (ص) پیاده شده و آرمان‌هایی که با دسترسی به آنها زمینه‌ی ظهور حضرت مهدی (عج) را فراهم‌تر می‌سازد، تنظیم گردیده است.

ضمن تشکر از معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در نیروی هوایی سپاه و عزیزانی که در تدوین و گردآوری این مجموعه زحمت کشیده‌اند، امیدوارم مطالعه‌ی این کتاب بر اندیشمندان، مفید واقع شده و با نظرات اصلاحی خویش این اقدام را تکمیل نمایند.

نماینده‌ی ولی فقیه در نیروی هوایی سپاه

سید احمد محی‌الدین میرمرثدی